

ICCCJ – Concurs pentru ocuparea funcției de secretar al unei unități administrativ teritoriale

Concurs pentru ocuparea funcției de secretar al unei unități administrativ teritoriale. Impunerea drept condiție de participare la concurs cunoașterea limbii materne a cetățenilor aparținând minorității naționale cu o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor. Nelegalitate.

Legislație relevantă:

Legea nr. 215/2001, art. 76, art. 116

Legea nr. 554/2004, art. 2 alin. (1) lit. n)

Din cuprinsul dispozițiilor art. 76 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale și art. 15 din Anexa 1 la H.G. nr. 1206/2001 rezultă faptul că în unitățile administrativ teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în cadrul aparatului propriu al consiliilor locale sau județene, în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților respective.

Faptul că potrivit dispozițiilor art. 116 din Legea nr. 215/2001, funcția publică de conducere de secretar al unității administrativ teritoriale nu presupune contacte direct cu cetățenii, iar atribuțiile în domeniul aplicării Legii nr.544/2004 privind liberul acces la informațiile de interes public au o pondere redusă în raport cu întreaga activitate a secretarului, nefiind exercitate în mod direct de acesta –

avându-se în vedere calitatea de funcționar public de conducere potrivit căreia coordonează aceste activități și nu le exercită direct – face ca măsura impunerii cunoașterii limbii maghiare, nivel avansat, drept condiție de participare la concursul de ocupare a acestei funcții publice de conducere, prin ordin ANFP, să fie nelegală, fiind luată cu exces de putere – astfel cum această noțiune a fost definită în art.2 alin.1 lit.n) din Legea nr.554/2004.

Decizia nr. 2968 din 7 martie 2013

Prin cererea înregistrată pe rolul Curții de Apel Brașov la data de 13 februarie 2012, reclamanta P.A.D. a solicitat, în contradictoriu cu pârâții Agenția Națională a Funcționarilor Publici și Primarul Comunei Valea Crișului:

– anularea Ordinului A.N.F.P. nr.4669 din 07.12.2011 privind aprobarea condițiilor de participare la concursul de recrutare pentru ocuparea funcției publice de conducere vacante de secretar al Comunei Valea Crișului, Județul Covasna și numirea comisiei de concurs și a comisiei de soluționare a contestațiilor;

– anularea concursului organizat în baza ordinului sus-amintit la datele de 16 și 18 ianuarie 2012;

– anularea actelor subsecvente emise în urma concursului, respectiv: dispoziția Primarului Comunei Valea Crișului nr.1 din 24.01.2012 privind încetarea de drept a raporturilor de serviciu a d-nei P.A.D., secretar al comunei Valea Crișului și dispoziția Primarului Comunei Valea Crișului nr.2 din 24.01.2012 privind încadrarea d-nei B.C.M. în funcția de secretar al Comunei Valea Crișului;

– reîncadrarea subsemnatei în funcția de secretar al Comunei Valea Grisului, Județul Covasna, până la organizarea legală a concursului de ocupare definitivă a acestei funcții publice, conform art. II din O.U.G. nr.90/2009.

– obligarea în solidar a pârâților la plata drepturilor salariale convenite, de la data încetării raporturilor de serviciu ca urmare a emiterii dispoziției nr. 1 din 24.01.2012 până la data reîncadrării efective, actualizate cu indicele de inflație, inclusiv la plata dobânzii legale, calculate până la data efectivă a plății;

– obligarea în solidar a pârâților la plata de daune morale în cuantum de 10.000 lei.

Totodată, reclamanta a solicitat suspendarea actelor administrative contestate.

În motivarea acțiunii, reclamanta a redat situația de fapt potrivit căreia, începând cu data de 1 aprilie 2008, în baza unui concurs, a ocupat funcția publică de conducere de secretar al Comunei Valea Crișului, conform art.116, alin (1) și (4) din Legea administrației publice nr. 215/2001, coroborat cu art. 62, alin. (2) din Legea privind Statutul funcționarilor publici nr.188/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și art. V alin. (2) din Anexa la aceeași lege și art. 12, alin. (4) din H.G. nr.1209/2003 privind organizarea și dezvoltarea carierei funcționarilor publici. Ulterior, conform dispozițiilor legale, pe bază de concurs, anual, prin dispozițiile Primarului comunei Valea Crișului nr.73/2009 și nr.400/2010 i-a fost prelungită numirea în această funcție.

La data de 30 august 2011, la propunerea Primarului Comunei Valea Crișului, a fost emis de A.N.F.P. Ordinul nr. 3117 din 30.08.2011 pentru aprobarea condițiilor de participare la concursul de recrutare pentru ocuparea funcției publice de conducere vacante de secretar al Comunei Valea Crișului, Județul Covasna și numirea comisiei de concurs și a comisiei de soluționare a contestațiilor.

Reclamanta a susținut că, în mod nelegal și discriminatoriu, prin art.1 alin. (3) al ordinului amintit, s-a stabilit

condiția de participare la concurs de cunoștințe de limba maghiară – nivel avansat.

Totodată, a precizat reclamanta, nelegală a fost publicarea anunțului de concurs de către Primăria Valea Crișului exclusiv în presa locală de limba maghiară, respectiv H. nr.6388 din 13.09.2011.

Reclamanta a redat împrejurarea că, la concursul din datele de 4 și 6 octombrie 2011, organizat conform ordinului ANFP contestat, a fost eliminată din concurs la proba de cunoștințe de limbă maghiară – nivel avansat, iar contracandidata sa, B.C.M., nu a promovat proba scrisă a concursului.

Reclamanta a susținut că, ulterior, dând dovadă de rea credință și consecvență în atitudinea nelegală, în ciuda argumentelor aduse prin plângerea prealabilă și a prezentării practicii Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, respectiv a Curții de Apel Brașov și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, autoritatea pârâtă a organizat un nou concurs, în perioada 16-18 ianuarie 2012, stabilindu-se din nou condiția eliminatorie de cunoaștere a limbii maghiare – nivel avansat. În urma acestui concurs, reclamanta a fost din nou eliminată la proba de cunoaștere a limbii maghiare nivel avansat, iar aceeași contracandidată, B.C.M., a promovat concursul.

În acest context, urmare a rezultatului concursului, Primarului Comunei Valea Crișului a emis Dispozițiile nr. 1 din 24.01.2012 și nr.2 din 24.01.2012.

Invocând mai multe critici de nelegalitate ale actului administrativ atacat, reclamanta a susținut, în esență, că, din perspectiva atribuțiilor specifice și principale ale funcției publice de secretar, condiția cunoașterii limbii maghiare nu putea fi solicitată legal, fiind încălcate astfel prevederile art. 10 pct. 4 lit. a) din Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare.

Cu privire la daunele morale, reclamanta a susținut că, prin eliminarea sa din concurs, i-au fost aduse, printr-o faptă ilicită și culpabilă, o atingere a personalității psihice și sociale, prin lezarea unui drept nepatrimonial.

În ceea ce privește cererea de suspendare, reclamanta a invocat existența unui credit și întreținerea unui copil minor, precum și riscul de a nu-și găsi un loc de muncă.

Prin întâmpinarea formulată în cauză, pârâatul Primarul Comunei Valea Crișului a solicitat respingerea tuturor capetelor de cerere formulate de reclamantă.

La rândul său, pârâta ANFP a formulat întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive și excepția lipsei de obiect cu privire la suspendarea executării actelor administrative ce fac obiectul capetelor de cerere 1 și 2 din acțiune. Pe fondul cauzei, a solicitat respingerea acțiunii reclamantei, susținând că stabilirea condiției privitoare la cunoașterea limbii maghiare nivel avansat este legală și nu este discriminatorie față de prevederile art. 54 lit. a) și b) din Legea nr. 188/1999, republicată și față de atribuțiile secretarului UAT, prevăzute în Legea nr. 215/2001, republicată, precum și dispozițiile art. 117 lit. h) din lege.

Prin sentința nr. 88/F din 23 aprilie 2012, Curtea de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal a respins excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de pârâta Agenția Națională a Funcționarilor Publici prin întâmpinare și a respins acțiunea formulată de reclamanta P.A.D., în contradictoriu cu pârâții Agenția Națională a Funcționarilor Publici București și Primarul Comunei Valea Crișului.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a examinat toate petitele formulate de reclamantă, precum și cererea de suspendare a actelor administrative contestate în cauză, prin prisma motivelor de nelegalitate invocate și raportat la dispozițiile legale aplicabile în speță, respectiv

dispozițiile Legii nr. 188/1999 art.108 referitor la cunoașterea limbii minorităților naționale acolo unde ponderea acestora trece de 20%, dispozițiile Legii nr.215/2001 republicată, art.76 alin.3 cu privire la cunoașterea limbii minorităților, art.15 din H.G. nr.1206/2001 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a dispozițiilor privind drepturile cetățenilor ce aparțin minorităților naționale de a-și folosi limba maternă în administrația publică locală și față de dispozițiile art.13 din Constituția României și art.54 lit.a) și b), privind ocuparea unei funcții publice, respectiv condiția cunoașterii limbii maghiare ca având caracter de excepție și față de prevederile H.G. nr.611/2008, reținând, în esență, următoarele:

În ceea ce privește excepția lipsei calității sale procesuale pasive invocată de pârâta ANFP, Curtea a apreciat că, față de petitul 1 al acțiunii reclamantei și față de cererea de suspendare a executării Ordinului nr.4669 din 7.12.2011 emis de Agenția Națională a Funcționarilor Publici și a cărui anulare se solicită în cauză, pârâta are, în fapt și în drept, calitate procesuală pasivă, deoarece actul atacat și pentru care se cere suspendarea executării este emis de ANFP.

Pe fondul cauzei și pe cererea de suspendare, instanța de fond a analizat într-o manieră detaliată conținutul Ordinului nr.4669 din 7.12.2011 emis de ANFP, precum și modul de desfășurare a etapelor concursului, reținând că pârâtele au pus în aplicare actul atacat în cauză, concursul a avut loc cu respectarea criteriilor și condițiilor impuse prin acesta, fiind declarată câștigătoare numita C.M.B., fost consilier local al Partidului X.

Curtea a constatat că, prin dispoziția Primarului nr.1 din 24.01.2012, s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu, de drept, cu reclamanta, iar prin dispoziția nr.2 din 24.01.2012, s-a dispus încadrarea numitei B.C.M. pe postul de secretar de primărie. S-a apreciat că la emiterea celor două dispoziții atacate în cauză nu s-au încălcat dispozițiile legale invocate

de reclamantă din Legea nr.188/1999, Legea nr. 215/2001, H.G. nr.611/2008, dispozițiile art.15 din H.G. nr.1206/ 2001, și nici a prevederile art.13 din Constituția României, art.54 lit.a) și b) din Legea nr.188/1999, deoarece aceste acte s-au emis în urma evaluării candidaților la concursul susținut în perioada 16-18 ianuarie 2012 .

Referitor la criticile reclamantei privind nelegalitatea ordinului și a rezultatului concursului și la petitul 2 din acțiune, prima instanță a reținut că argumentele reclamantei nu pot fi reținute, în sensul că, pentru concurs, în mod greșit s-a stabilit și condiția pentru participanții la concurs a cunoașterii limbii maghiare-nivel avansat.

Cât privește această condiție, cuprinsă în ordinul atacat, raportat la criticile de nelegalitate aduse de reclamantă, instanța a reținut că nu este vorba de o condiție abuzivă, deoarece în localitatea Valea Crișului populația de limbă maghiară are o pondere mai mare de 20% din totalul populației.

Condiția privind cunoașterea limbii minorității maghiare este prevăzută ca și condiție legală în art. 108 din Legea nr.188/1999 republicată, de asemenea această condiție este reglementată și în art.76 alin.(3) din Legea nr.215/2001, privind administrația publică locală, lege republicată și în art.15 din H.G. nr.1206/2001 pentru aprobarea Normelor Metodologice de Aplicare a Dispozițiilor privind Drepturilor Cetățenilor ce aparțin minorităților naționale de a-și folosi limba maternă în administrația publică locală.

De asemenea, a constatat judecătorul fondului, și în Constituție, la art.13 și art.54 lit.b) din Legea nr.188/1999, se prevede condiția cunoașterii limbii maghiare, și chiar dacă aceasta ar avea un caracter de excepție așa cum precizează reclamanta, ea poate fi impusă ca și condiție la participare la concurs pentru ocuparea unei funcții publice de conducere cum este cazul în speță, așa încât nu se poate reține caracterul nelegal, abuziv și discriminatoriu invocat de

reclamantă.

Prin urmare, Curtea a reținut că dispozițiile legale incidente cauzei nu au fost încălcate nici de pârâta Agenția Națională a Funcționarilor Publici prin emiterea ordinului atacat și includerea acestei condiții de concurs și nici de către Primarul Comunei Valea Crișului, care a făcut propunerea privind condițiile de participare la concurs către ANFP.

De asemenea, față de actele de la dosar, prima instanță a apreciat că nu se pot reține aspectele invocate de reclamantă în acțiune privind nelegalitatea ordinului atacat, pentru a dispune anularea ordinului, după cum nu poate dispune nici suspendarea executării dispoziției nr.1 din 24.01.2012 și nici a dispoziției nr.2 din 24.01.2012, de numire în funcția publică a d-nei B.C.M., admisă la concurs, pe baza raportului final depus la dosar.

În ceea ce privește cererea de suspendare a executării actelor administrative atacate, Curtea a apreciat că în cauză nu sunt îndeplinite condițiile cumulative prevăzute de art. 14 din Legea nr.554/2004, republicată, adică condiția pagubei iminente și a cazului bine justificat, chiar dacă reclamanta a făcut dovada că are datorii la bancă, că are o situație familială dificilă, că a ocupat această funcție timp de 4 ani și i s-au adus prejudicii morale prin eliminarea sa de la concurs și prin actele administrative atacate.

În ce privește dispoziția nr. 2/2012 emisă de pârâtul Primarul Comunei Valea Crișului, Curtea a constatat că prin acest act primarul a numit-o în funcție pe B.C.M., câștigătoare a concursului, ca urmare a adresei emise de ANFP și a considerat că dispoziția nu este nelegală sau abuzivă.

Ca urmare a respingerii cererii de suspendare și a respingerii cererii de anulare a actelor atacate, cuprinse la punctele 1, 2, 3 din acțiune, Curtea a reținut că petitul nr.4 din acțiunea reclamantei, privind reîncadrarea acesteia în

funcție, nu poate fi primit pentru motivele expuse, dat fiind respingerea cererii principale, dar și pentru motivul că reclamantei i-au încetat în mod legal raporturile de serviciu în baza dispoziției nr. 1 din 24.01.2012, reținută de instanță în cauză, ca fiind legală.

Concursul nefiind anulat și nici dispoziția nr. 2d in 24.01.2012 a Primarului Comunei Valea Crișului, nefiind anulată adresa de propunere a Agenția Națională a Funcționarilor Publici pentru numirea în funcția publică de secretar a comunei Valea Crișului a numitei C.M.B., instanța de fond a apreciat că nu se poate dispune repunerea reclamantei în funcția de secretar al acestei comune, cu atât mai mult cu cât ocuparea unei funcții publice în condițiile H.G. nr. 611/2011 se face pe bază de concurs, iar condițiile de concurs au fost stabilite în cauză prin Ordinul nr.4669 din 7.12.2011, act administrativ reținut ca fiind legal.

Referitor la cererea de obligare în solidar a pârâților la plata drepturilor salariale, instanța a reținut că nici această cerere nu poate fi admisă, deoarece de la data de 24.01.2012 raporturile sale de muncă au încetat și neprestând muncă în funcția publică de conducere – secretar al primăriei, desigur că nu i se pot acorda drepturi salariale reclamantei (și nici actualizarea lor cu rata inflației și dobânda legală așa cum a solicitat în acțiune). Mai mult, întrucât dispozițiile nr.1 din 24.01.2012 și nr. 2 din 24.01.2012 atacate în cauză nu au fost anulate, ele fiind apreciate ca legale, consecința este respingerea acestui capăt de cerere ca nelegal și nefondat în cauză.

Cât privește obligarea pârâților în solidar la plata cheltuielilor de judecată, petitul 6 din acțiune, Curtea a apreciat că nici această cerere nu poate fi admisă, dat fiind faptul că, în cauză, nu s-a reținut culpa pârâților în emiterea actelor administrative atacate și ca atare nu sunt incidente prevederile dispozițiilor art.274 C.proc.civ.

Referitor la susținerea reclamantei că actele emise sunt nelegale având în vedere criteriile stabilite pentru ocuparea funcției de secretar și în special criteriul cunoașterii limbii maghiare la nivel avansat, prima instanță a apreciat că nu este vorba de o încălcare a legii sau de un abuz al pârâților, deoarece cunoașterea limbii maghiare la un nivel mai ridicat decât a apreciat reclamanta (nivel mediu), nu poate constitui o piedică sau un acces al acesteia la ocuparea unei funcții publice administrative: cerințele funcției publice și atribuțiile acesteia, în condițiile actuale impun mai mult decât cunoștințe medii, cu atât mai mult că în cadrul Comunei Valea Crișului sunt cetățeni de etnie maghiară și se impune soluționarea cererilor lor, ei utilizând în mod frecvent limba minoritară și nu limba română și cu atât mai mult se reține faptul că, în cei 4 ani în care a lucrat în calitate de secretar, reclamanta putea și trebuia să depună diligențe pentru cunoașterea limbii maghiare la un nivel avansat, mai ales că avea cunoștință de faptul că se va ține un nou concurs pentru ocuparea acestei funcții în anul 2012 și că se cere un nivel înalt de competență profesională, care include și cunoașterea la nivel avansat a limbii maghiare.

De asemenea, nu se poate reține încălcarea art. 10 pct. 4 lit. a) din Carta Europeană a Limbilor Regionale sau Minoritare, câtă vreme funcția publică din România trebuie ocupată de un funcționar cu competențe deosebite și care să răspundă exigențelor funcției publice de conducere, fiind vorba de un funcționar comunitar, câtă vreme România face parte din Comunitatea Europeană.

Având în vedere considerentele de fapt și de drept expuse, Curtea a respins cererea de suspendare și acțiunea reclamantei cu privire la toate capetele de cerere, respectiv de la punctele 1-6 din acțiune.

Prin sentința nr. 13/F/CC din 5 septembrie 2012, Curtea de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal a admis cererea de completare a dispozitivului sentinței civile nr.

88/F din 23.04.2012 formulată de reclamantă și în consecință, a dispus completarea dispozitivului acestei sentințe, cu următoarea dispoziție: „Respinge cererea de suspendare a actelor administrative ce fac obiectul acțiunii principale din dosarul cu nr. de mai sus, formulată de reclamanta P.A.D., în contradictoriu cu pârâții Agenția Națională a Funcționarilor Publici București și Primarul Comunei Valea Crișului”.

Pentru a hotărî astfel, Curtea a reținut că, față de acțiunea formulată cu cele două aspecte, unul de fond, cererea de chemare în judecată pentru anularea actelor administrative considerate de reclamantă ca nelegale, acte emise de cele două pârâte și un alt aspect, acela legat de cererea de suspendare a executării acestora și având în vedere faptul că cererea reclamantei reprezintă în întregul ei acțiunea din dosarul de față, iar instanța a analizat toate aspectele invocate de reclamantă sub aspectul nelegalității, netemeinicieii actelor administrative atacate cât și cererea de suspendare a acestor acte, formulată de reclamantă, lucru ce rezultă din considerentele sentinței civile pronunțată în cauză, nu se impunea ca, în mod distinct, să se dispună asupra cererii de suspendare.

Dar pentru acuratețea dispozitivului sentinței civile și pentru edificarea reclamantei sub acest aspect, având în vedere cererea reclamantei de completare a dispozitivului sentinței civile, față de prevederile Codului de procedură civilă art.282¹ alin.(1) și alin.(3) C.proc.civ. și față de titulatura acțiunii din dosar, Curtea a admis cererea de completare a dispozitivului cu dispoziția: *„Respinge cererea de suspendare a actelor administrative ce fac obiectul acțiunii principale”*.

Împotriva acestor hotărâri, reclamanta a formulat recurs, criticându-le pentru nelegalitate și netemeinice.

În motivarea recursului împotriva sentinței civile nr.88/F din 23.04.2012 pronunțată de Curtea de Apel, Secția contencios

administrativ și fiscal, recurenta-reclamantă a susținut că instanța de fond, statuând asupra legalității Ordinului A.N.F.P. nr.4669 din 7.12.2011, a interpretat eronat dispozițiile art.108 din Legea nr.188/1999 republicată, art.76 alin.(2) și (3) din Legea nr.215/2001 republicată, art.15 din H.G. nr.1206/2011.

Se menționează că în raport de aceste dispoziții legale pentru stabilirea condiției cunoașterii limbii persoanelor aparținând minorităților naționale, se impuneau a fi îndeplinite cumulativ următoarele condiții: în unitatea administrativ teritorială în care funcționează autoritatea în care se stabilește condiția cunoașterii limbii persoanelor aparținând minorităților naționale, ponderea minorităților respective trebuie să fie de 20%; funcțiile publice pentru care se poate stabili această condiție trebuie să se regăsească în compartimentele cu atribuții privind relațiile cu publicul.

Recurenta-reclamantă susține că cea din urmă condiție menționată nu este îndeplinită întrucât secretarul unității administrativ-teritoriale nu face parte dintr-un compartiment din cadrul aparatului de specialitate al primarului și nu are atribuții privind relații cu publicul pentru a se impune cunoașterea limbii maghiare – avansat ca o condiție eliminatorie pentru ocuparea funcției de secretar al comunei Valea Crișului, astfel că se impunea anularea Ordinului A.N.F.P. nr.4669/2011.

Se arată și faptul că instanța de fond a confundat „*competența profesională înaltă*” cu noțiunea de „*cunoaștere avansată a limbii maghiare*”. De asemenea, nu s-a avut în vedere faptul că a „*cunoaște limba maghiară la nivel avansat*” nu face parte din îndatoririle legale ale funcției de secretar, nefiind menționată nici în fișa postului acestei funcții.

Se aduc critici sentinței recurate și în sensul că nu au fost analizate aspectele care vizau: numirea nelegală a membrilor

comisiilor de concurs și soluționare a contestațiilor; notarea nelegală, cu încălcarea art.48 și 59 alin.(4) din H.G. nr.611/2008; lipsa atestării legale a capacității de examinare a cunoștințelor de limbă maghiară – nivel avansat, a membrilor comisiei de concurs, ce decurge din art.31 alin.(4) din H.G. nr.611/2008; lipsa din cuprinsul dispoziției Primarului Comunei Valea Crișului nr.1/2012, a elementelor obligatorii prevăzute la art.62 alin.(3) din Codul muncii și art.117 din Legea nr.188/1999, republicată.

O altă critică vizează soluția cu privire la daunele morale solicitate în contradictoriu cu instituția primarului cât și cu A.N.F.P., recurenta-reclamantă susținând că acordarea acestora era pe deplin justificată, acestea fiind solicitate proporțional cu atingerea adusă și resimțită prin îngrădirea discriminatorie, pe criterii etnice și de limbă a dreptului la muncă și la libera alegere a locului de muncă.

Recurenta-reclamantă a formulat recurs și împotriva sentinței civile nr.13/F/CC din 5.09.2012 prin care s-a soluționat cererea de suspendare formulată în cauză în temeiul art.15 din Legea nr.554/ 2004, susținând că sentința este nelegală și netemeinică, întrucât s-a făcut dovada îndeplinirii condițiilor impuse de art.14 din legea menționată, referitoare la cazul bine justificat și prevenirea unei pagube iminente.

S-a menționat că dovada cazului bine justificat constă în argumentele de nelegalitate a Ordinului nr.4669/2011 al A.N.F.P.

Referitor la paguba iminentă, se arată că încetarea raporturilor de serviciu i-a adus prejudicii materiale prin faptul că o perioadă de 6 luni nu a avut loc de muncă, ceea ce a avut efecte negative și în plan familial.

Recurenta-reclamantă a formulat și concluzii scrise prin care a reiterat argumentele din cererea de recurs, depunând la dosar jurisprudența instanței de recurs apreciată ca relevantă

într-o situație asemănătoare, respectiv decizia nr.2759/2012 și invocând jurisprudența CEDO în cauza Beian c.României, publicată în Monitorul Oficial nr.616/2008.

Agenția Națională a Funcționarilor Publici a formulat concluzii scrise prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat și menținerea ca legală și temeinică a sentinței recurate, reiterând lipsa calității procesuale pasive raportată la capătul 3 al cererii reclamantei și lipsa de obiect cu privire la solicitarea privind suspendarea actelor administrative ce fac obiectul capetelor 1 și 2, întrucât ordinul A.N.F.P. nr.4669/2011 și-a produs efectele juridice, iar concursul s-a desfășurat și finalizat.

Pe fondul cauzei, se susține că sunt nefondate criticile recurente-reclamante deoarece Ordinul nr.4669/2011 al ANFP a avut la bază solicitarea Primarului Valea Crișului, fiind emis în conformitate cu dispozițiile art.20 alin.1 lit.a) din H.G. nr.611/2008, iar stabilirea condiției privitoare la cunoașterea limbii maghiare – nivel avansat – este legală și nu discriminatorie, fiind stabilită cu respectarea dispozițiilor legale reținute de instanța de fond.

Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând excepția tardivității recursului formulat împotriva sentinței nr.13/F/CC din 5.09.2012 a Curții de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal invocată din oficiu și pusă în discuția părților, apreciază că aceasta este întemeiată.

Se constată că Sentința nr.13/F/CC/2012 prin care s-a admis cererea de completare a dispozitivului Sentinței civile nr.88/F din 23.04.2012 și s-a respins cererea de suspendare a actelor administrative ce fac obiectul acțiunii principale, a fost comunicată recurente-reclamante la 15.09.2012, iar recursul a fost formulat la 28.09.2012.

În raport de dispozițiile art.14 alin.4 din Legea nr.554/2004,

potrivit cărora hotărârea prin care se pronunță suspendarea executării actului administrativ poate fi atacată cu recurs în 5 zile de la comunicare și de situația reținută anterior, este tardiv formulat recursul împotriva Sentinței nr.13/F/CC din 5.09.2012 a Curții de Apel Brașov, Secția contencios administrativ, astfel că acesta va fi respins ca atare.

Înalta Curte, analizând recursul împotriva Sentinței civile nr.88/F din 23.04.2012 a Curții de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal, în raport de criticile formulate, de înscrisurile de la dosarul cauzei, de susținerile părților, de dispozițiile legale incidente, apreciază că acesta este fondat pentru considerentele și limitele ce vor fi expuse.

Astfel cum rezultă din expunerea prezentată anterior, prin Ordinul nr.4669/2011 al A.N.F.P., s-au aprobat condițiile de participare la concursul din 16 – 18.01.2012 pentru ocuparea funcției publice ce conducere vacante de secretar al Comunei Valea Crișului, Județul Covasna, impunându-se la pct.3 – condiții de participare și condiția referitoare la cunoștințe de limba maghiară – nivel avansat.

Potrivit art.108 din Legea nr.188/1999 privind statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „În unitățile administrativ-teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale dețin o pondere de peste 20% unii funcționari publici din serviciile care au contacte direct cu cetățenii vor cunoaște și limba minorității naționale respective”.

Conform art.76 alin.(1), (2) și (3) din Legea nr.215/2001 a administrației publice locale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, „(1) În raporturile dintre cetățeni și autoritățile administrației publice locale se folosește limba română. (2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în raporturile

lor cu autoritățile administrației publice locale, cu aparatul de specialitate și organismele subordonate consiliului local, aceștia se pot adresa, oral sau în scris, și în limba lor maternă și vor primi răspunsul atât în limba română, cât și în limba maternă. (3) În condițiile prevăzute la alin.2, în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective”.

Condiția menționată anterior se regăsește și în cuprinsul art.15 din Anexa 1 la H.G. nr.1206/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a dispozițiilor privitoare la dreptul cetățenilor aparținând unei minorități naționale de a folosi limba maternă în administrația publică locală, cuprinse în Legea nr.215/2001 „În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în cadrul aparatului propriu al consiliilor locale sau județene, în compartimentele care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorității respective. Angajarea se face prin concurs organizat în condițiile legii”.

Din cuprinsul dispozițiilor legale menționate, rezultă faptul că în unitățile administrativ teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale au o pondere de peste 20% din numărul locuitorilor, în cadrul aparatului propriu al consiliilor locale sau județene, în posturile care au atribuții privind relații cu publicul vor fi încadrate și persoane care cunosc limba maternă a cetățenilor aparținând minorităților respective.

Funcțiile publice și posturile care au atribuții privind relațiile cu publicul, sunt acelea care presupun contact direct cu publicul, cum ar fi munca în cadrul unui ghișeu, deplasări pe teren sau alte fapte similare, etc.

Potrivit art.116 din Legea nr.215/2001, „Secretarul comunei,

oraşului, municipiului, judeţului şi al subdiviziunii administrativ-teritoriale a municipiilor este funcţionar public de conducere, cu studii superioare juridice sau administrative. Secretarul se bucură de stabilitate în funcţie”.

Principalele atribuţii ale secretarului unităţii administrativ teritoriale, sunt prevăzute în cuprinsul art.117 din acelaşi act normativ, fiind lipsite de temei legal susţinerile intimitei-pârâte în sensul că principalele atribuţii ale acestei funcţii se stabilesc de conducătorul unităţii administrativ-teritoriale.

Or, din cuprinsul dispoziţiilor menţionate rezultă că funcţia publică de conducere de secretar al unităţii administrativ teritoriale, nu presupune contacte direct cu cetăţenii, iar atribuţiile în domeniul aplicării Legii nr.544/2004 privind liberul acces la informaţiile de interes public au o pondere redusă în raport cu întreaga activitate a secretarului, nefiind exercitate în mod direct de acesta, avându-se în vedere calitatea de funcţionar public de conducere potrivit căreia coordonează aceste activităţi şi nu le exercită direct.

În concluzie, condiţia de participare la concurs privind cunoaştere de limba maghiară – nivel avansat, impusă în art.1 pct.3 din Ordinul nr.4669/2011 al A.N.F.P. nu este în concordanţă cu dispoziţiile legale menţionate anterior, astfel că autoritatea pârâtă, emitentă a ordinului, a acţionat cu exces de putere, astfel cum această noţiune a fost definită în art.2 alin.(1) lit.n) din Legea nr.554/2004.

Faţă de considerentele expuse, instanţa de recurs apreciază ca fiind fondate criticile recurentei-reclamante care se circumscriu dispoziţiilor art.304 pt.9 C.proc.civ., sentinţa recurată în privinţa soluţiei referitoare la anularea Ordinului nr.4669/ 7.12.2011 emis de A.N.F.P., fiind nelegală şi netemeinică, impunându-se admiterea cererii privind anularea ordinului menţionat în raport de care A.N.F.P. are

calitate procesuală pasivă, fiind emitenta acestuia.

Mai mult, din înscrisurile depuse la dosarul cauzei de Primarul Comunei Valea Crișului, rezultă că de la 11.05.2012 și până în prezent, funcția publică de conducere de secretar al Comunei Valea Crișului, a fost exercitată de un număr de 4 persoane care nu îndeplinesc condițiile legale ori au renunțat la exercitarea acesteia, perturbându-se grav activitatea primăriei.

De asemenea, dintr-un alt înscris ce emană tot de la Primarul Comunei Valea Crișului, rezultă că, deși în anul 2012 au fost organizate mai multe concursuri de recrutare pentru funcții publice vacante de secretar al unităților administrativ teritoriale din județele Harghita și Covasna cu o populație majoritară de etnie maghiară, a căror publicitate a fost asigurată de A.N.A.F. pe situl instituției, la niciunul dintre acestea nu a fost stabilită condiția eliminatorie de cunoaștere a limbii maghiare – nivel avansat, solicitându-se soluționarea cu celeritate a cauzei pentru o bună desfășurare a activității administrative din cadrul primăriei.

În ceea ce privește criticile care vizează soluția asupra cererii de obligare a A.N.F.P. la plata daunelor morale, instanța de recurs apreciază că acestea sunt nefondate.

Recurenta-reclamantă, urmare a Ordinului nr.466/2011 prin care s-a impus ca o condiție eliminatorie pentru ocuparea postului de secretar al Comunei Valea Crișului cunoașterea limbii maghiare – nivel avansat, apreciat de instanța de recurs ca fiind nelegal, a suferit un prejudiciu moral, însă, anularea acestuia reprezintă o satisfacție suficientă, astfel încât nu se mai impune acordarea unor satisfacții materiale.

În altă ordine, se reține că prin cererea de chemare în judecată reclamanta a solicitat anularea concursului organizat în baza Ordinului nr.4669/2011, anularea dispozițiilor Primarului Valea Crișului nr.1 și nr.2 din 24.01.2012,

reîncadrarea în funcția de secretar al comunei Valea Crișului, Județul Covasna, până la organizarea legală a concursului de ocupare a acestei funcții publice, obligarea la plata drepturilor salariale convenite, indexate, inclusiv dobânda legală și daune morale.

În ceea ce privește capătul de cerere ce vizează obligarea A.N.F.P. la plata drepturilor salariale convenite, instanța de recurs reține că este întemeiată excepția lipsei calității procesuale pasive a acestei autorități, întrucât nu există identitate între persoana acestei pârâte și persoana obligată în raportul juridic, A.N.F.P. neavând atribuții în ceea ce privește plata eventualelor drepturi salariale convenite recurentei reclamante, raporturile de serviciu nefiind stabilite cu această pârâtă.

Prin urmare, instanța de recurs va respinge acest capăt de cerere ca atare.

Referitor la aceste capete de cerere formulate în contradictoriu cu Primarul Comunei Valea Crișului, instanța de recurs reține că în raport de dispozițiile art.10 alin.(1) teza I din Legea nr.554/2004 coroborate cu dispozițiile art.2 lit.d) C.proc.civ., competența de soluționare a acestora revine Tribunalului Covasna – Secția contencios administrativ și fiscal, astfel că se impune casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei cu aceste capete de cerere spre competență soluționare acestei instanțe.

Mai mult, persoana vizată de dispoziția nr.2 din 24.01.2012 emisă de Primarul Comunei Valea Crișului, nu a fost introdusă în cauză, astfel că judecarea acțiunii reclamantei s-a făcut fără citarea tuturor părților interesate, fiind încălcate formele de procedură prevăzute sub sancțiunea nulității de art.105 alin.(2) C.proc.civ., astfel că și pentru acest motiv se impune casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei Tribunalului Covasna, Secția contencios administrativ și fiscal, urmând ca această instanță, în virtutea rolului activ

prevăzut de art.129 C.proc.civ., să dea eficiență și dispozițiilor art.16¹ din Legea nr.554/2004 în scopul unei soluționări juste și complete a cauzei.

În consecință, față de toate considerentele expuse, Înalta Curte, în temeiul art.312 alin.(1) teza I, alin.(3), art.313 C.proc.civ., art.20 din Legea nr.554/2004, a admis recursul recurentei-reclamante împotriva sentinței nr.88/2012, a casat sentința recurată și a admis în parte acțiunea formulată de reclamantă, dispunând anularea Ordinului nr.4669 din 7.12.2011 emis de A.N.F.P.

A respins cererea de obligare a A.N.F.P. la plata daunelor morale ca neîntemeiată.

A admis excepția lipsei calității procesuale pasive a A.N.F.P. în ceea ce privește capătul de cerere privind plata drepturilor salariale și, în consecință, a respins acest capăt de cerere ca atare.

A fost trimisă cauza la Tribunalul Covasna, Secția contencios administrativ și fiscal pentru competența soluționare a celorlalte capete de cerere, care își va exercita rolul activ în sensul celor reținute prin decizia de casare, urmând ca la soluționarea cauzei să țină seama și de celelalte critici formulate ca apărări.

**ANAF verifică implicațiile
fiscale ale informațiilor**

„Panama Papers”

ANAF a inițiat un grup de lucru interdepartamental pentru verificarea implicațiilor fiscale ale informațiilor publicate prin proiectul de investigație jurnalistică „Panama Papers”.

Sunt alocate resurse pentru analiza datelor provenite din surse deschise, referitoare la identitatea persoanelor fizice și juridice, și corelarea acestora cu cele existente în bazele de date specifice, referitoare la conturi deținute, participării în firme, tranzacții interne sau internaționale.

În activitatea acestui grup de lucru vor fi implicați inspectori antifraudă, inspectori fiscali și inspectori specializați în verificarea veniturilor persoanelor fizice, gestionarea informațiilor fiscale și executări silite.

Cum plătim impozitul pe clădiri

Ministerul Finanțelor Publice vine în sprijinul proprietarilor de clădiri, persoane fizice, și lansează un ghid ilustrativ pentru plata impozitelor pe clădiri. Contribuabilii găsesc aici explicații pentru toate situațiile întâlnite în practică. De asemenea, există exemple pentru fiecare caz în parte și o simulare de calcul al impozitului local. Ghidul este primul dintr-o serie de astfel de documente pe care Ministerul Finanțelor Publice intenționează să le realizeze pentru a-i ajuta pe contribuabili să-și plătească mai ușor taxele și impozitele.

Puteți consulta ghidul [aici](#).

Barometrul afacerilor de tip startup din Romania

- Antreprenorii de startup din România muncesc în medie 10 ore pe zi la propria afacere
- 46% dintre ei își doresc continuarea procesului de relaxare fiscală
- 15% dintre startup-uri vor să acceseze fonduri europene în acest an
- Marketing-ul și promovarea – cea mai importantă zonă de investiții pentru startup-uri în 2016
- Cea mai mare provocare pentru startup-urile românești – accesul la finanțare
- 86% consideră că educația oferită în școală nu încurajează spiritul antreprenorial în România
- 64% dintre ei merg la cel puțin un eveniment de networking pe săptămână
- 38% dintre antreprenorii de startup câștigă sub 500 EUR pe lună

Antreprenorii români care conduc o afacere de tip startup consideră scăderea impozitării muncii cea mai importantă măsură fiscală pentru dezvoltarea acestui tip de afaceri. Astfel, 78% dintre acești antreprenori îi atribuie un impact major, conform studiului EY și Impact Hub – **Barometrul afacerilor de tip startup din România – 2016**.

301 de antreprenori români care conduc afaceri cu o vechime mai mică de trei ani au răspuns întrebărilor **Barometrului afacerilor de tip startup din România**. 66% dintre respondenți au între 25 și 35 de ani, 19% au peste 35 de ani, în timp ce 15% se situează ca vârstă sub 25 de ani. Urmând celor trei ediții ale Barometrului EY al antreprenoriatului românesc și

altor două ediții dedicate educației și culturii antreprenoriale în rândul studenților, respectiv afacerilor de familie, studiul analizează și centralizează percepțiile și zonele de interes ale antreprenorilor aflați la început de drum.

Antreprenorii de startup din România muncesc în medie 10 ore pe zi la propria afacere

Cei mai mulți antreprenori aflați la început de drum dedică 10 ore afacerii lor în fiecare zi, ceea ce indică faptul că lucrează cu 21% mai mult decât angajații cu normă întreagă din România. Conform unui studiu Eurofound, angajații români au lucrat în anul 2014 cel mai mult dintre angajații Uniunii Europene, numărul de ore lucrate ajungând la 41 pe săptămână. Deși cei mai mulți dedică 10 ore propriei afaceri, 27% dintre antreprenori depășesc limita celor zece ore, unii dintre aceștia ajungând chiar la 18 ore de muncă în fiecare zi.

64% dintre antreprenorii de startup merg la cel puțin un eveniment de networking pe săptămână

Majoritatea antreprenorilor înțelege importanța construirii de relații pentru succesul inițiativei antreprenoriale. Astfel, 64% dintre respondenți participă la cel puțin un eveniment de networking în medie într-o săptămână, față de 29% dintre respondenți care nu participă la niciun astfel de eveniment. Fie că vorbim despre construirea de parteneriate de business, de vânzări și marketing sau de identificarea de furnizori de servicii pentru startup sau de mentori, dezvoltarea de relații de business este vitală pentru creșterea afacerii.

38% dintre antreprenorii de startup câștigă sub 500 EUR pe lună

Dacă 38% dintre antreprenorii respondenți în cadrul studiului au un venit lunar situat sub 500 EUR, 11% au depășesc nivelul de 2.000 EUR pe lună. În România, venitul mediu net în luna noiembrie 2015 s-a ridicat la 432 EUR.

Birocrația – cel mai important obstacol în calea inițiativei antreprenoriale

În linie cu antreprenorii respondenți ai **Barometrului EY al antreprenoriatului românesc – edițiile 2012-2015**, birocrăția a fost indicată și de către antreprenorii de startup ca fiind cel mai important obstacol în dezvoltarea unei afaceri în România. Neclaritățile legislative, lipsa de informații, legislația stufoasă – sunt doar câteva aspecte semnalate de antreprenorii de startup ce sunt corelate cu fenomenul birocrăției.

În topul obstacolelor identificate de antreprenori, atât maturi cât și aflați la început de drum, intră de asemenea aspectele fiscale, accesul dificil la finanțare și lipsa educației antreprenoriale.

46% dintre antreprenori își doresc continuarea procesului de relaxare fiscală

26% dintre respondenți își doresc o relaxare fiscală care să vizeze numai startup-urile, în timp ce 20% consideră că o relaxare fiscală generală la nivelul firmelor ar avea cel mai mare impact în susținerea antreprenorilor. În topul măsurilor de urmat de către autorități pentru a susține inițiativa antreprenorială intră și reducerea birocrăției (14%), crearea mai multor programe de finanțare pentru startup-uri din Fonduri Europene sau fonduri nerambursabile din partea statului român, dar și crearea unor instituții care să sprijine în mod real startup-urile prin consultanță, spații de lucru, incubatoare de afaceri administrate și finanțate de stat; un e-ghișeu funcțional și digitalizarea instituțiilor.

78% văd scăderea impozitării muncii ca o măsură ce ar avea un impact major pentru startup-uri

În mod specific în domeniul fiscalizării, scăderea impozitării muncii – atât pentru angajați, cât și pentru angajatori (78%), simplificarea reglementărilor și taxării startup-urilor (78%

dintre răspunsuri) și scăderea impozitării veniturilor startup-urilor (74%) sunt cele mai importante măsuri din perspectiva antreprenorilor pentru a îmbunătăți mediul de reglementare și fiscal pentru startup-uri.

Fondurile proprii – cea mai importantă sursă de finanțare pentru începerea afacerii

Conform Global Entrepreneurship Monitor 2012 US Report, 73% dintre antreprenorii care au fondat companii în Statele Unite le-au finanțat din economiile personale. Procentul se apropie și în România de aceeași valoare, 69% dintre respondenți indicând fondurile proprii, inclusiv împrumuturi de nevoi personale și salariul încasat dintr-un alt loc de muncă decât startup-ul, ca fiind cea mai importantă sursă de finanțare. Pe următoarele două locuri se situează fondurile europene și finanțările nerambursabile oferite de statul român, familia și prietenii reprezentând doar a patra cea mai importantă sursă pentru startup-urile locale.

15% dintre respondenți vor să acceseze fonduri europene în acest an

Din totalul respondenților, 15% au intenția de a accesa fonduri europene în următoarele 12 luni, în timp ce 13% intenționează să acceseze programe guvernamentale pentru startup-uri. Creditele bancare se clasează pe locul al șaselea în intenția startup-urilor, iar pe locurile 7 și 8 se situează fondurile de capital de risc și cele de private equity.

Marketing-ul și promovarea – cea mai importantă zonă de investiții pentru startup-uri în acest an

În 2016, cei mai mulți antreprenori de startup vor aloca resursele cele mai mari pentru promovare (32%) și vânzare și distribuție (28%). Definirea produsului sau serviciului este a treia zonă de investiții, cel mai probabil datorită faptului că 50% dintre firmele respondente au sub un an vechime. Operaționalul și HR-ul sunt ultimele zone de investiții

planificate, la fel ca și definirea și optimizarea modelului de business.

86% dintre antreprenori consideră că educația nu încurajează spiritul antreprenorial

Antreprenorii de startup consideră într-o măsură covârșitoare – 86% – că școala românească nu îi pregătește pe tineri pentru a deveni antreprenori. Educația precară a antreprenorilor este indicată chiar de oamenii de afaceri ca al treilea obstacol în dezvoltarea antreprenorială. Aceștia subliniază lipsa mentorilor și a unei educații relevante în domeniul financiar, de management, marketing și vânzări.

Doar 18% din antreprenorii de startup consideră eșecul în afaceri un prilej de învățare

Frica de eșec rămâne una dintre barierele semnificative pentru abordarea antreprenoriatului în România, în condițiile în care eliminarea stigmatului eșecului este critică pentru dezvoltarea inițiativei personale. Cea mai mare pondere a antreprenorilor de startup consideră eșecul în afaceri un eșec în carieră (26%), în timp ce 22% cred că acesta va constitui o barieră pentru viitoarele inițiative antreprenoriale, iar 20% cred că indică lipsa abilităților necesare. Doar 18% consideră eșecul un prilej de învățare, iar 5% cred că acesta nu are un impact asupra viitoarelor startup-uri.

Vlad Craioveanu, Managing Director Impact Hub Bucharest & Cluj-Napoca: *“Alături de Impact Hub sprijinim mediul antreprenorial românesc încă din 2012, odată cu deschiderea primului spațiu Impact Hub în București și ne extindem prezența națională odată cu deschiderea în martie 2016 a spațiului din Cluj-Napoca. Urmărim cu atenție evoluția acestui domeniu și am participat cu un interes deosebit la acest studiu întrucât el relevă nevoile pe care fondatorii de startup-uri le au și cum putem pe viitor să dezvoltăm noi soluții la provocările pe care aceștia le au.”*

Alexandru Lupea, Assurance Partner și Strategic Growth Markets Leader, EY România: *“Îi susținem pe antreprenori încă de la primele etape de dezvoltare pentru că știm că liderii de mâine ai mediului de business au nevoie de sprijin astăzi. EY are o tradiție de peste treizeci de ani în proiecte cu companii antreprenoriale. Lucrăm împreună cu antreprenori, adaptându-ne abordarea, resursele și capabilitățile la ritmul rapid de creștere al acestor companii. Colaborăm cu startup-uri care se află la prima rundă de finanțare, până la companii care sunt evaluate la miliarde de dolari.”*

Noul formular 394

În Monitorul Oficial nr. 242 din data de 1 aprilie 2016 a fost publicat Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1105 din data de 29 martie 2016 privind declararea livrărilor/prestărilor și achizițiilor efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA și pentru aprobarea modelului și conținutului declarației informative privind livrările/prestările și achizițiile efectuate pe teritoriul național de persoanele înregistrate în scopuri de TVA (numit în continuare „Ordinul”).

Potrivit Ordinului, formularul 394 va face obiectul anumitor schimbări importante, printre care:

- doar operațiunile efectuate începând cu luna iulie 2016 vor face obiectul raportării în noul formular 394;
- operațiunile efectuate în perioada ianuarie 2016-iulie 2016 nu vor mai face obiectul raportării în noul formular 394 (prin declarații rectificative);
- nu vor face obiectul declarației rectificative

- facturile primite în altă perioadă de raportare decât cea în care au fost emise;
- trebuie raportate și operațiunile supuse regimurilor speciale (i.e. agenții de turism, bunuri second-hand, opere de artă, obiecte de colecție și antichități);
  - se aduc clarificări cu privire la numărul de ordine/seria facturilor;
  - se definesc noțiunile de „factură stornată” și „factură anulată”;
  - sunt enumerate activitățile (ce pot fi actualizate) care trebuie selectate de către persoana impozabilă, în cazul în care au fost desfășurate;
  - pentru perioada 1 iulie 2016–31 decembrie 2016, pentru livrările de bunuri/prestările de servicii efectuate către persoane fizice, vor face obiectul raportării în lista de detaliu doar facturile a căror valoare individuală depășește plafonul de 10.000 lei;
  - se aduc clarificări cu privire la identificarea furnizorilor/prestatorilor/clientilor care se califică drept persoane fizice;
  - se aduc clarificări cu privire la raportarea numărului facturilor care cuprind operațiuni supuse mai multor cote de TVA și/sau mai multe tipuri de bunuri/servicii;
  - se vor raporta și operațiunile supuse cotei de TVA de 24%.
-

ICCJ – Răspunderea solidară a

administratorului pentru obligațiile de plată restante ale societății declarate insolvabile. Condiția privitoare la reaua-credință

Legislație relevantă:

O.G. nr. 92/2003, art. art. 27 alin. (2) lit. b)

Faptul că o persoană a avut calitatea de asociat și administrator al unei societăți declarate insolubilă, într-o perioadă în care din patrimoniul acesteia au fost înstrăinate o parte din bunuri, fără a se face dovada că sumele obținute din aceste operațiuni au fost folosite pentru stingerea obligațiilor fiscale sau în interesul acestei societăți, face să fie îndeplinite condițiile prevăzute de dispozițiile art. 27 alin. (2) lit. b) din O.G. nr.92/2003 privitoare la angajarea răspunderii solidare a administratorului societății debitoare.

Răspunderea solidară astfel angajată trebuie stabilită doar pentru perioada cât persoana în cauză a avut calitatea de asociat, administrator al societății debitoare și numai în limita bunurilor astfel valorificate. Condiția privitoare la reaua-credință este în acest caz îndeplinită, reaua-credință rezultând tocmai din înstrăinarea respectivelor bunuri fără ca sumele obținute să revină societății căreia îi aparțineau pentru stingerea obligațiilor fiscale.

Decizia nr. 2964 din 7 martie 2013

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel Craiova – Secția contencios administrativ și fiscal, la data de 28 iulie

2011, reclamantul CI a chemat în judecată organul fiscal X, solicitând instanței anularea Dispoziției nr.6591/22.02.2011 și a Deciziei nr.33/ 03.01.2011 emise de pârât.

În motivarea acțiunii, a arătat reclamantul că, la data de 03.01.2011 pârâtul a emis Decizia nr. 33 pentru atragerea răspunderii solidare conform art.27 și 28 din O.G. nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, pentru suma de 1.213.179 Ron asupra numiților CI, MG, CL și GM.

A mai arătat reclamantul că împotriva acestei decizii a formulat contestație la data de 03.02.2011, apreciind-o lovită de nulitate, întrucât de la data descărcării sale de gestiune, prin contractul de cesiune părți sociale nr. 1/ 22.02.2010 și prin procesele verbale din data de 20.04.2010 și din data de 04.03.2010, urmare a revocării sale din funcția de administrator al societății, nu mai avea nicio responsabilitate cu privire la administrarea societății, neputând fi tras la răspundere cu privire la datoriile societății.

A susținut, de asemenea, că pentru a exista răspunderea solidară cu debitorul a asociaților trebuie să se dovedească reaua credință a sa în înstrăinarea activelor societății, împrejurare neprobată de către organul fiscal.

Mai mult decât atât, a arătat că și-a încetat calitatea de asociat la data de 22.02.2010, în timp ce în decizia contestată , pârâtul a reținut că bunurile din patrimoniul debitoarei au fost înstrăinate în perioada 10.02.2009 – 22.06.2010.

A invocat în cererea introductivă de instanță dispozițiile art.87 alin.3 coroborat cu art.225 alin.(l) din Legea nr.31/1990 privind societățile comerciale, republicata, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora cedentul rămâne răspunzător față de terți numai pentru operațiunile făcute de societate, până la data rămânerii

definitive a hotărârii de retragere, dispoziții omise de către organul fiscal.

A susținut reclamantul că Dispoziția nr.6591/22.02.2011 privind soluționarea contestației formulate împotriva Deciziei nr.33/ 03.01.2011 pentru atragerea răspunderii solidare conform art.27 și 28 din O.G. nr.92/2003 este lovită de nulitate absolută întrucât organul fiscal emitent a modificat temeiul de drept din s-a invoca un alt temei de drept, respectiv art.27 alin.2 lit.c) și d) din Codul de procedură fiscală, în loc de art. 27 alin.1 lit. b), articol care nu i se aplica, întrucât nu avea calitatea de terț poprit.

Un alt motiv de nelegalitate al dispoziției atacate, apreciază reclamantul că îl constituie încălcarea dispozițiilor art. 211 alin.4 Cod procedură fiscală, în condițiile în care actul nu prevede calea de atac și termenul de exercitare a acesteia fiind menționată în mod greșit și instanța în fața căreia se atacă, tribunalul, deși valoarea sumei imputate atrăgea competența curții de apel.

Concluzionând, a considerat reclamantul că organul fiscal a încălcat principiile de conduită fiscală, respectiv art.6 C.p.fisc. – exercitarea dreptului de apreciere și art.12 Cp.fisc. – buna – credință.

Prin Sentința nr. 631 din 2 decembrie 2011 a Curții de Apel Craiova – Secția contencios administrativ și fiscal s-a admis contestația formulată de reclamant și a fost anulată Decizia nr.33 din 3 ianuarie 2011 și Dispoziția nr.6951 din 22 februarie 2011 emise de AFP Slatina.

Pentru a pronunța această soluție, instanța de fond a reținut că nu se poate reține nulitatea deciziei contestate, întrucât lipsa mențiunilor cu privire la calea de atac și la termenul de exercitate nu poate determina o vătămare a reclamantului în condițiile în care competența este prevăzute de dispoziții legale care se presupune a fi cunoscute de către toți

subiecții de drept cărora li se adresează, inclusiv de către reclamant.

În ceea ce privește temeiul reținut de către organul fiscal, respectiv art.27 alin.2 lit.b) din Codul de procedură fiscală, a constatat instanța de fond că acesta este în concordanță cu starea de fapt reținută de organul fiscal, conform căreia din patrimoniul societății au fost înstrăinate un număr de șapte autoturisme, în evidențele societății nefigurând mijloace de transport, faptă prin care s-a determinat insolvabilitatea societății.

A apreciat judecătorul fondului că prin Decizia nr. 6591 din data de 22.02.2011 prin care a fost soluționată contestația reclamantului, organul de soluționare a contestației fiscal în mod nelegal a dat o altă încadrare juridică diferită de cea reținută de organul fiscal prin decizia pentru angajarea răspunderii solidare nr. 33/2011, deși acesta are doar obligația de a soluționa contestația în raport de criticile formulate și nu de a explica sau de a da lămuriri asupra actului administrativ contestat, astfel cum prevăd dispozițiile art.213 Cod procedură fiscală.

Totodată, a arătat curtea de apel că, prin soluționarea contestației nu se poate crea o situație mai grea contestatorului în propria cale de atac conform art.213 alin. 3 din C.pr.fiscală., în speță fiind schimbat temeiului juridic de la o singură ipoteză, respectiv art.27 alin. 2 lit. b) la două ipoteze juridice, respectiv art.27 alin. 2 lit.c) și d), și care nu au legătură cu starea de fapt reținută.

S-a mai apreciat de către instanța fondului că în ceea ce privește reaua – credință la înstrăinarea sau ascunderea a activelor debitorului, nici organul fiscal emitent al deciziei de angajare a răspunderi și nici organul fiscal de soluționare a contestației nu rețin existența acesteia din partea reclamantului.

Împotriva acestei sentințe a formulat recurs pârâtul, criticând-o pentru nelegalitate și netemeinicie, invocând ca temei legal dispozițiile art.304¹ din Codul de procedură civilă și solicitând în principal, casarea sentinței cu trimiterea cauzei spre rejudecare, iar în subsidiar, modificarea sentinței în sensul respingerii acțiunii, ca neîntemeiată.

În motivarea căii de atac, recurenta-pârâtă aduce, în esență, următoarele critici sentinței recurate:

– în mod greșit instanța de fond a reținut că nu a fost dovedită reaua intenție a contestatorului în provocarea insolvabilității persoanei juridice debitoare, S.C. EI SRL, întrucât organele fiscale au constatat că în perioada de la înființare și până la 25.05.2010, cât CIa fost asociat, au fost înstrăinate un autoturism S, un autoturism V și trei autoturisme D din patrimoniul societății.

Înstrăinarea bunurilor anterior cesionării societății a rezultat din documentele contabile, iar reclamantul nu a făcut dovada că sumele obținute din vânzarea acestor autoturisme au fost folosite pentru stingerea obligațiilor fiscale și nici în interesul societății, astfel că sunt incidente dispozițiile art.27 alin.2 lit.b) din Codul de procedură fiscală.

– în mod greșit instanța de fond a reținut că prin soluționarea contestației s-a creat o situație juridică mai grea contestatorului, încălcându-se prevederile art.213 alin.3 din Codul de procedură fiscală, deși în cuprinsul dispoziției au fost reluate toate aspectele menționate și de organul fiscal care a întocmit Decizia nr.33/2011.

Intimatul-reclamant CI a formulat concluzii scrise prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat, susținând legalitatea și temeinicia sentinței recurate sub toate aspectele reținute și criticate de recurentă, arătând în esență, că nu s-a dovedit reaua credință în atragerea răspunderii solidare dispuse de autoritățile pârâte, iar în

soluționarea contestației a fost schimbat temeiul de drept.

De asemenea, se arată că în cuprinsul deciziilor contestate au fost reținute ca fiind înstrăinate autoturisme a căror nominalizare nu este identică.

Soluția instanței de recurs

Înalta Curte, analizând recursul în raport de criticile formulate, de înscrisurile care există la dosarul cauzei, de susținerile părților, de dispozițiile legale incidente, apreciază că acesta este fondat pentru considerentele și în limitele ce urmează a fi expuse.

Se constată potrivit înscrisurilor de la dosar că, prin Decizia nr.33/2011 emisă pârât s-a decis angajarea răspunderii solidare pentru suma de 1.213.179 lei a următoarelor persoane: CI, MG, CL, GM, pentru obligațiile de plată restante ale debitoarei declarată insolubilă, S.C. EI SRL.

S-a reținut că aceste persoane au provocat insolabilitatea societății, intrând sub incidența art.27 alin.1 lit.b) din O.G. nr.92/ 2003, privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, reținându-se ca temei de drept al deciziei dispozițiile art.27 și art.28 din același act normativ.

Contestația împotriva acestei decizii formulată de CI a fost soluționată prin Dispoziția nr.6591/ 22.02.2011 în sensul respingerii acesteia, fără a se constata că a fost schimbat temeiul de drept al antrenării răspunderii solidare reținut prin Decizia nr.33/ 2011, cum eronat susține intimatul-reclamant, întrucât referirile la dispozițiile art.27 alin.2 lit.c) și d) din O.G. nr.92/2003 din cuprinsul dispoziției menționate, nu au legătură și nici nu schimbă temeiul de drept al deciziei atacate.

Astfel cum rezultă din înscrisurile de la dosarul cauzei, S.C. EI SRL figura cu mai multe autoturisme, dobândite în perioada

25.08.2005 – 4.02.2010, unele din acestea fiind radiate, astfel că nu mai figurează în evidențe cu mijloace de transport iar societatea a fost notificată de autoritatea pârâtă să prezinte documentele justificative ale bunurilor precizate.

Urmare acestui fapt, a fost întocmit procesul-verbal de declarare a stării de insolvabilitate nr.40749/ 22.11.2010.

Potrivit dispozițiilor art.27 alin.2 lit.b) din O.G. nr.92/2003 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, „Pentru obligațiile de plată restante ale debitorului declarat insolubil, în condițiile prezentului cod, răspund solidar cu acesta următoarele persoane: administratorii, asociații, acționarii și orice alte persoane care au provocat insolabilitatea persoanei juridice debitoare prin înstrăinarea sau ascunderea, cu rea credință, sub orice formă, a activelor debitorului”.

Faptul că intimatul-reclamant a avut calitatea de asociat și administrator al societății declarată insolubilă, în această perioadă înstrăinându-se și implicit radiindu-se o parte din autoturismele ce aparțineau S.C. EI SRL, fără a se face dovada că sumele obținute din această operațiune au fost folosite pentru stingerea obligațiilor fiscale sau în interesul societății, conduce la concluzia că în mod corect s-a statuat de organele fiscale că intimatul-reclamant se încadrează în ipoteza prevăzută de dispozițiile legale anterior menționate.

În concluzie, în mod corect s-a angajat răspunderea solidară a intimatul-reclamant prin dispozițiile contestate, reaua credință rezultând din înstrăinarea autoturismelor fără ca sumele obținute să revină societății căreia acesteia îi aparțineau pentru stingerea obligațiilor fiscale

Însă, acestuia îi poate fi antrenată răspunderea solidară doar pentru perioada cât a avut calitatea de asociat, administrator

al societății debitoare și numai în limita bunurilor valorificate cu încălcarea dispozițiilor menționate anterior.

După cum se constată, la dosarul cauzei nu se află înscrisuri/probe referitoare la aceste aspecte ce se impuneau a fi lămurite de către instanța de fond, potrivit dispozițiilor art.129 alin.(4) și (5) din Codul de procedură civilă, pentru a preveni orice greșeală privind aflarea adevărului în cauză, pe baza stabilirii faptelor și prin aplicarea corectă a legii, în scopul pronunțării unei hotărâri temeinice și legale.

Prin urmare, față de considerentele expuse, în temeiul art.313 din Codul de procedură civilă, având în vedere interesele bunei administrări a justiției, instanța de recurs a apreciat că se impune casarea sentinței recurate și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe pentru a se stabili perioada în care intimatul-reclamant a avut calitatea de asociat, administrator al S.C. EI SRL și care este valoarea bunurilor înstrăinate.

ICCJ – Condiția relevanței excepției asupra soluționării cauzei. Criterii de apreciere

Legislație relevantă:

Legea nr. 47/1992, art. 29 alin. (1)

Potrivit dispozițiilor art. 29 alin. (1) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de

arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

Condiția relevanței excepției, care impune ca normele criticate să aibă incidență în soluționarea cauzei respective, nu trebuie analizată în abstracto și dedusă din orice fel de tangență a prevederilor legale în discuție cu litigiul aflat pe rolul instanței, în aprecierea îndeplinirii acestei condiții impunându-se realizarea unei analize riguroase a cauzei, în care să fie luat în calcul interesul procesual al rezolvării excepției de neconstituționalitate, prin prisma elementelor cadrului procesual și a stadiului concret în care se află litigiul.

Decizia nr. 3120 din 8 martie 2013

Prin cererea adresată Curții de Apel Pitești – Secția contencios administrativ și fiscal, reclamanta GJ a chemat în judecată Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, Statul Român prin Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor și BG – președintele A.N.R.P. pentru ca, în baza art.25 alin.1 din Legea nr. 554/2004, să se dispună:

– aplicarea pârâtului BG, președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietății, unei amenzi de 20% din salariul minim brut pe economie, pe zi de întârziere, de la data de 23.03.2012 și până la data emiterii deciziei reprezentând titlu de despăgubire în dosarul nr. 46090/CC.

În cadrul acestui litigiu a fost invocată de către reclamantă excepția de neconstituționalitate a articolului unic din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/2012, solicitând sesizarea Curții Constituționale în vederea constatării neconstituționalității textelor de lege menționate, iar în vederea soluționării excepției invocate, în

temeiul art.29 alin.1 raportat la dispozițiile art.31 alin.1 din Legea nr.47/1992, solicită constatarea neconstituționalității textelor de lege mai sus amintite.

În motivarea excepției de neconstituționalitate, reclamanta a arătat că deși se află în posesia unei hotărâri judecătorești irevocabile de obligare la emiterea unei decizii reprezentând titlu de despăgubire, din cauza unor acte emise în 2012, toate procedurile de stabilire și acordarea despăgubirilor, sunt suspendate până în luna mai 2013 și astfel este în imposibilitatea finalizării demersurilor prevăzute de Legea nr.247/2005.

A fost invocată neconstituționalitatea dispozițiilor față de art.15 alin.2, art.16, art.21 și art.44 din Constituția României.

Prin Încheierea din 6.02.2013 a Curții de Apel Pitești – Secția contencios administrativ și fiscal a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale.

Pentru a motiva această soluție, instanța de fond a reținut că în raport de dispozițiile art.29 alin.1, 2 și 3 din Legea nr.47/1992, excepția este admisibilă pentru că a fost invocată de una din părți, pentru că se referă la dispoziții din ordonanțe de urgență ale Guvernului și că acestea nu au fost declarate neconstituționale prin vreo decizie a Curții Constituționale.

Însă, s-a constatat că nu este îndeplinită condiția ca prevederile din ordonanțele de urgență și lege, apreciate de reclamantă ca fiind neconstituționale, să aibă legătură cu cauza și s-a considerat că declararea ca neconstituționale a dispozițiilor legale menționate nu ar avea nicio înrâurire asupra cauzei în raport de obiectul acesteia.

Împotriva acestei încheieri a declarat recurs reclamanta GJ și a solicitat admiterea recursului și rejudecând cauza, să fie admisă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu

excepția invocată.

În motivele de recurs s-a arătat că aceste dispoziții, a căror excepții de neconstituționalitate a fost invocată, au legătură cu cauza dedusă judecătii, fiind vorba de un litigiu prin care se solicită aplicarea amenzii pentru nerespectarea unei sentințe ce obligă la îndeplinirea unor condiții legale din cadrul procedurii prevăzute de Legea nr.247/2005, text modificat tocmai prin actele normative a căror neconstituționalitate este invocată.

Faptul că deja Curtea Constituțională s-a mai pronunțat asupra constituționalității unor articole în sensul respingerii excepției de neconstituționalitate nu impietează asupra admisibilității cererii de sesizare a Curții Constituționale.

Intimații Comisia Centrală pentru Stabilirea Despăgubirilor și BG au formulat întâmpinare și au solicitat respingerea recursului ca nefondat.

Soluția instanței de recurs

După examinarea motivelor de recurs, a dispozițiilor legale incidente în cauză, Înalta Curte va admite recursul declarat pentru următoarele considerente:

Instanța de fond a respins cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de nelegalitate invocată arătând că nu sunt îndeplinite condițiile cerute de lege, respectiv, nu s-a dovedit legătura dintre cauză și excepția de neconstituționalitate invocată.

Potrivit dispozițiilor art.29 alin.1-3 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, „(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei

în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.
(2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți, sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă.
(3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale”.

Din interpretarea logico-juridică a prevederilor art. 29 alin. (1), (2) și (3) al Legii nr.47/1992 rezultă că pentru sesizarea Curții constituționale cu o excepție de neconstituționalitate trebuie îndeplinite următoarele condiții, în mod cumulativ:

- excepția să fie invocată în cadrul unui litigiu aflat pe rolul unei instanțe judecătorești sau de arbitraj comercial;
- excepția să aibă ca obiect neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare;
- norma vizată de excepție să aibă legătură cu soluționarea cauzei și să nu fi fost constatată ca fiind neconstituțională printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

Așa cum s-a arătat, chiar și instanța de fond a recunoscut admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale dar nu a considerat că aceasta are relevanță în cauză, raportat la obiectul cauzei.

Condiția relevanței excepției, care impune ca normele criticate să aibă incidență în soluționarea cauzei respective, nu trebuie analizată în abstracto și dedusă din orice fel de tangență a prevederilor legale în discuție cu litigiul aflat pe rolul instanței.

Astfel, se impune o analiză riguroasă, în care să fie luat în calcul interesul procesual al rezolvării excepției de

neconstituționalitate, prin prisma elementelor cadrului procesual și a stadiului concret în care se află litigiul.

Cu privire la relevanța pe care soluționarea excepției de neconstituționalitate invocată o are în prezenta cauză, din analiza textelor a căror neconstituționalitate a fost invocată și obiectul cauzei în fața instanței de fond se constată că sunt fondate criticile recurente și există legătură între soluționarea ce se va da în cadrul litigiului și soluția ce va fi pronunțată de Curtea Constituțională.

În esență, textele legale a căror excepție de nelegalitate a fost invocată (articolului unic din O.U.G. nr.4/2012, art.III din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/ 2012), prevăd că procedurile administrative prevăzute în Titlul VII al Legii nr.247/2005, se suspendă până la 15 mai 2013.

Cum obiect al cauzei aflate pe rolul instanței de fond îl reprezintă cenzurarea atitudinii autorităților publice implicate în procedurile de acordare a despăgubirilor în baza Legii nr.247/2005, deoarece nu a fost pusă în executare o decizie irevocabilă prin care au fost obligate la emiterea deciziei reprezentând titlu de despăgubiri, se constată că soluția în această cauză depinde de soluția ce va fi dată în cazul excepției de neconstituționalitate invocată de reclamantă.

De aceea, în baza art.312 Cod procedura civilă raportat la art.20 din Legea nr.554/2004, va fi admis recursul, va fi casată încheierea atacată și va fi admisă cererea de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a articolului unic din O.U.G. nr.4/2012, art.III din O.U.G. nr.62/2010 și art.1 și 2 din Legea nr.117/ 2012.

Opinia instanței cu privire la excepția de neconstituționalitate invocată

În baza art.29 alin.4 din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, Înalta Curte apreciază

că textele nu sunt neconstituționale, așa cum susține recurenta-reclamantă și excepția este neîntemeiată.

Textele atacate pe calea de excepție de neconstituționalitate nu încalcă principiul neconstituționalității legii, consacrat de art.15 alin.2 din Constituție, nici principiul egalității în drepturi, așa cum prevede art.16 din Constituție, nici accesul liber la justiție, astfel cum este reglementat în art.21 din legea fundamentală și nici dreptul de proprietate privată, drept prevăzut de art.44 din Constituție.

Prin actele normative a căror excepție de neconstituționalitate a fost invocată, legiuitorul a dorit suspendarea procedurilor administrative de acordare a despăgubirilor potrivit Legii nr.247/ 2005, pe de o parte, pentru a da posibilitatea implementării măsurilor dispuse în hotărârea pilot (cauza Maria Atanasiu și alții împotriva României) pronunțată de CEDO și, pe de altă parte, pentru a putea fi identificate posibilitățile de acordare a despăgubirilor.

Prin aceste prevederi nu se neagă dreptul celor cărora legea le-a recunoscut posibilitatea primirii de despăgubiri, ci este numai o măsură temporară.

Despre urbanism, asociații și interes

În ultimul deceniu, proiectele imobiliare având ca obiect construcția de locuințe, încremenite la un moment dat în timp, au prins contur și s-au dezvoltat. În 2016, tot mai multe proiecte imobiliare sunt atacate, uneori doar prin intermediul rețelelor de socializare, alteori în fața instanțelor de

contencios administrativ și fiscal. De cele mai multe ori, discuția implică trei cuvinte-cheie: urbanism, asociații și interes. Urbanismul, așa cum s-a spus mai demult, ar putea fi definit drept știința construirii și conducerii orașelor. Pornind probabil de la premisa că unele reguli de politețe și bună-cuviință n-ar fi respectate de noile proiecte imobiliare, au apărut asociațiile care se revendică a fi de „protecție urbanistică”. Mai ales pentru situația în care aceste asociații aleg calea atacării în contencios administrativ a unor acte administrative (autorizații de construire, hotărâri de consiliu local privind planul urbanistic zonal/planul urbanistic de detaliu), problema cea mai importantă devine cea a interesului pe care o asemenea asociație îl poate justifica.

În ceea ce ne privește, vom reține că potrivit art. 8 alin. (1¹) din Legea nr. 554/2004, persoanele fizice și persoanele juridice de drept privat pot formula cerere prin care invocă apărarea unui interes legitim public numai în subsidiar, în măsura în care vătămarea interesului legitim public decurge logic din încălcarea dreptului subiectiv sau a interesului legitim privat. Or, în cazul multor proiecte imobiliare contestate de diverse asociații, nu există un interes legitim public care să decurgă din încălcarea unui drept subiectiv, deoarece nu este încălcat niciun drept subiectiv, astfel încât acțiunea este *de plano* inadmisibilă. Mai precis, pentru ca acțiunea să fie admisibilă, raportat la caracterul subsidiar al acesteia stabilit de lege, este necesar să se probeze încălcarea unui drept subiectiv sau a unui interes legitim privat mai întâi, pentru a se justifica apărarea interesului legitim public. Prin urmare, acțiunea este condiționată de existența vătămării dreptului subiectiv propriu sau a interesului legitim privat (în același sens, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Contencios Administrativ și Fiscal, decizia civilă nr. 1054 din 25 februarie 2010).

În opinia noastră, în multe cazuri, nu se poate exercita o

actio popularis într-un film despre haiducia (asociativă) urbană sau urbanistică, tocmai pentru că acelei acțiuni și acelei asociații le lipsesc dreptul subiectiv sau interesul legitim principal (privat). Se poate astfel concluziona că nu există niciun interes legitim public subsidiar.

În fapt, o asociație nu face altceva decât să coaguleze, sub același standard și în considerarea aceluiași program politic asociativ, mai mulți membri cu interese convergente. În această formă, drepturile subiective ale membrilor asociației ar putea fi mai ușor apărate, inclusiv în cazul inițierii unor demersuri judiciare. Premisa este însă, întodeauna, aceeași: existența unui drept subiectiv (sau a unui interes legitim) care să fie vătămat și să necesite o reparație, chiar sub forma anulării unor acte administrative ori a obligării la plata unor despăgubiri. O asociație sau un simplu particular care se adresează unei instanțe nu apără urbanismul decât eventual în plan secundar, dreptul subiectiv sau eventual interesul legitim fiind primordiale.

În această cheie, extrem de simplă, instanțele ar putea soluționa mult mai ușor o serie de „litigii” edificate pe o iluzie, aceea că investitorii proiectului imobiliar vor despăgubi contestatorii cu o sumă de bani pentru ca aceștia să uite că s-au încălcat regulile de politețe și bună-cuviință urbanistică.

Dreptul la viață privată și sediul unei societăți. De la momentul introducerii, în art. 93³ din vechiul Cod de procedură fiscală, a controlului antifraudă, organele fiscale par a fi dobândit puteri sporite de natură investigativă. Practic, la acest moment, sub imperiul noului Cod de procedură fiscală, pot fi valorificate trei procedee probatorii: controlul antifraudă (art. 136 – 137 NCPF), controlul inopinat (art. 134 – 135 NCPF) și constatarea la fața locului (art. 65 NCPF). Aceste procedee probatorii au însă elemente comune: o lipsă totală de reglementare în ceea ce privește regulile efectuării

controlului, actele încheiate cu ocazia controlului și verificarea judiciară a modului în care s-a derulat controlul.

În practică, indiferent de modalitatea de lucru aleasă, organele de control apreciază faptul că au dreptul de a intra în sediul unei societăți sau în spațiile de lucru ale acesteia, de a solicita și colecta orice documente (inclusiv în original), de a transmite aceste documente unor terți (de exemplu, unor unități de Parchet) și de a întocmi, pe baza acestor documente, unilateral, orice înscrisuri care apoi vor fi utilizate ca mijloace de probă în proceduri fiscale sau penale ulterioare.

Textele legale citate oferă extrem de puține detalii despre regulile pe care trebuie să le respecte organele de control. Rezultatele activității de control se consemnează în simple procese-verbale, cu privire la care părerea A.N.A.F. și a unui număr semnificativ de instanțe este aceea că nu sunt acte administrative fiscale, supuse controlului instanțelor de contencios fiscal (deși aceleași documente sunt unanim acceptate ca mijloace de probă). În fine, în lipsa unei reglementări exprese, nicio instanță nu poate verifica modul în care a decurs activitatea de control și dacă, în timpul acestei activități, au fost respectate drepturile recunoscute contribuabililor.

În context, cel puțin în ceea ce privește dreptul la respectul vieții private al unei societăți (art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului), ne reține atenția o hotărâre a Curții Europene a Drepturilor Omului. Reiterând o jurisprudență mai veche (hotărârea din 16 aprilie 2002, *Société Colas Est și alții c. Franța*), Curtea a decis prin hotărârea din 2 octombrie 2014, *Delta Pekárny A.S. c. Cehia*, că legislația în materia concurenței din Republica Cehă contravine prevederilor convenționale. În esență, ceea ce s-a reproșat autorităților naționale a fost faptul că perchezițiile efectuate și ridicarea unor înscrisuri s-au desfășurat în afara oricărui control judiciar. În fapt, la fel

ca în cazul oricărui control inopinat/antifraudă sau a unei constatări la fața locului desfășurate în România, ingerința în dreptul la viața privată al societății n-a fost autorizată de un judecător și n-a fost dispusă printr-un act administrativ care să poată face obiectul unui control judiciar. În fapt, în afacerea *Delta Pekárny A.S.*, singurul document care preciza, într-o manieră succintă, obiectivele controlului și motivele care au justificat acest control, era procesul-verbal întocmit la finalul controlului (par. 86). Or, după cum precizează Curtea Europeană la par. 87 – 88 din hotărâre, autorizarea judiciară prealabilă poate fi înlocuită doar de un control judiciar *ex post facto* cu privire la legalitatea și necesitatea ingerinței în viața privată a societății. Acest control judiciar ulterior este cu atât mai necesar atunci când organele administrative nu indică documentele concrete pe care urmăreau să le identifice în sediul societății percheziționate.

Curtea a reținut faptul că existența unor proceduri judiciare ulterioare referitoare la încălcarea regulilor concurenței și la amenda aplicată societății reclamante nu era suficientă, din moment ce în cursul acestor proceduri nu era posibilă verificarea legalității controlului (par. 91), iar societatea n-ar fi putut obține o despăgubire în cazul în care s-ar fi probat că acest control era nelegal.

Mai mult, Curtea a înlăturat din discuție elemente aduse constant în dezbateri și de autoritățile din România: inspecția s-a derulat în prezența reprezentanților societății reclamante; organul de control nu putea ridica documentele, ci avea doar dreptul de a obține copii ale acestora; inspectorii de concurență avea obligația păstrării confidențialității. Răspunzând acestor argumente, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a precizat – la par. 92 din hotărârea dată în afacerea *Delta Pekárny A.S. c. Cehia* – că în absența unei autorizări prealabile din partea unui judecător, a unui control *a posteriori* efectiv a necesității măsurii contestate și a unei

reglementări referitoare la eventuala distrugere a copiilor obținute, aceste garanții procedurale nu erau suficiente pentru a preveni riscul abuzului de putere din partea autorității competente în domeniul concurenței.

Această hotărâre invită cu siguranță autoritățile din România la o reevaluare a modului în care se desfășoară, în prezent, diversele tipuri de control parafiscal, cu scop probatoriu.

Tratamentul TVA al crowdfunding-ului. Cu ocazia întâlnirii din 30 martie 2015, Comitetul TVA a discutat tratamentul fiscal al crowdfunding-ului, din punct de vedere al TVA. Astfel, s-a concluzionat că în cazul *reward-based crowdfunding* – un mecanism prin care un contribuitor pune fonduri la dispoziția unei campanii de *crowdfunding* în schimbul unor bunuri sau servicii furnizate de antreprenorul astfel finanțat – suntem în prezența unei operațiuni taxabile, în cazul în care antreprenorul este o persoană impozabilă și există o legătură directă între livrarea de bunuri/prestarea de servicii și contraprestația corespunzătoare. S-a decis de asemenea că serviciile oferite prin intermediul unor platforme de *crowdfunding* antreprenorilor reprezintă o „activitate economică” din punctul de vedere al TVA și trebuie taxate, cu excepția cazului în care ele ar putea fi considerate „servicii financiare” scutite de impozitare conform art. 135 (1) din Directiva TVA. Aceeași concluzie privind existența unei „activități economice” s-a impus și pentru cazul în care contribuitorii au posibilitatea de a beneficia de profiturile viitoare, sub forma unor drepturi de proprietate intelectuală.

Acest articol a fost publicat în Newsletter-ul [Costaș, Negru & Asociații](#).

Modificări privind aprobarea programului-cadru de emisiuni titluri de stat „Medium Term Notes”

Ministerul Finanțelor Publice a publicat, pentru consultare, la rubrica [Transparentă decizională](#) Hotărârea Guvernului privind modificarea Hotărârii Guvernului nr.1264/2010 pentru aprobarea programului-cadru de emisiuni de titluri de stat “Medium Term Notes”.

Programul-cadru de emisiuni de titluri de stat, “Medium Term Notes” (Programul MTN) este o facilitate neangajantă încheiată între Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de emitent, și un grup de instituții financiare selectate. În cadrul MTN pot fi lansate periodic emisiuni de titluri de stat pe piețele externe, în baza unei documentații contractuale standard, oferind emitentului avantajul accesării piețelor de capital într-un timp mai scurt decât cel necesar parcurgerii etapelor pentru efectuarea fiecărei tranzacții individuale. Totodată, se asigură și flexibilitate în structurarea parametrilor emisiunilor, în funcție de strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale.

Ministerul Finanțelor Publice urmărește continuarea unor politici de finanțare predictibile și transparente, care să asigure creșterea sustenabilității datoriei publice și să conducă la reducerea costurilor pe termen mediu și lung.

În contextul implementării planului anual de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice, pentru 2016 Ministerul Finanțelor Publice are în vedere emiterea de euroobligațiuni în valoare de aproximativ 3 mld. de euro (echivalent). Până în prezent, au fost emise pe

piețele externe euroobligațiuni de 1,25 mld. de euro. Între 1,75 – 2 mld. de euro se vor atrage de pe piețele externe până la finalul acestui an. După rambursarea celor 1,5 mld. de euro, contravaloarea euroobligațiunilor scadente în iunie 2016, valoarea disponibilă din Programul MTN în cadrul căreia pot fi emise euroobligațiuni va ajunge la 3,2 mld. de euro. În prezent, pentru 2017 se estimează un necesar de finanțare de pe piețele externe între 2,7 mld. de euro și 3 mld. de euro.

În concluzie, pentru acoperirea nevoilor de finanțare de pe piețele externe pentru perioada 2016 – 2017 se impune majorarea valorii Programului MTN cu aproximativ 2 mld. de euro.

Avocații de la Țuca Zbârcea & Asociații au asistat Ringier la achiziția pachetului majoritar al Imobiliare.ro

Ringier, unul dintre cele mai mari grupuri media internaționale care operează în țară, a achiziționat pachetul majoritar de acțiuni al Imobiliare.ro, cel mai mare portal de imobiliare pe plan local. Achiziția va diversifica și întări portofoliul digital deținut de Ringier în România.

Țuca Zbârcea & Asociații a oferit servicii de asistență juridică cumpărătorului, prin intermediul unei echipe coordonate de **Dragoș APOSTOL, Partener al Țuca Zbârcea & Asociații**, alături de alți cinci specialiști în fuziuni și achiziții din cadrul firmei.

Achiziția Imobiliare.ro de către Ringier România este parte a procesului de implementare a strategiei globale Ringier de extindere treptată a business-ului digital, transmite compania. Astfel că, prezența Imobiliare.ro în portofoliul Ringier România va genera sinergii cu celelalte activități desfășurate în țara noastră, contribuind astfel la dezvoltarea lor.

În vederea achiziționării Imobiliare.ro, Ringier România a cumpărat de la foștii proprietari 87% din acțiunile Realmedia Network S.A. – Broadhurst Investments Limited, Kurt Götz și managementul Imobiliare.ro. Actuala echipă de management Imobiliare.ro deține în continuare un pachet minoritar de acțiuni și va continua să-și desfășoare activitatea în cadrul companiei.

Tranzacția a devenit operațională începând de joi, 31 martie 2016.